

Άλκηστις
Χριστοφίλου,

Partner στην
δικηγορική εταιρεία
Rokas, πρόεδρος
της AIDA EUROPE
και πρόεδρος της
Επιτροπής των FM
Insurance Awards

**Οι νομοθετικές
εξελίξεις στην ΕΕ
που αλλάζουν
το τοπίο στην
ασφάλιση**

am

am
ασφαλιστικό marketing

Τεύχος 110
ΙΟΥΛΙΟΣ /
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023
8€

Άποψη

Ας ρωτήσουμε
τι έχει να μας πει
το... ChatGPT

360°

5,45 δισ. δολάρια
τα έσοδα των
insurtechs το 2023

Αφιέρωμα

Με ποια ατζέντα θα
ανοίξει διάλογο η αγορά
με την κυβέρνηση

Άρθρο

Embedded insurance:
το μέλλον της ασφάλισης
είναι εδώ

ΟΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Οδηγίες και διαδικασίες αναθεώρησης που θα επηρεάσουν την ασφαλιστική και διαμεσολαβητική αγορά

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΒΙΚΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Στην αναθεώρηση της οδηγίας Solvency II και τους κύριους άξονες στους οποίους στηρίζεται η πρόταση της Επιτροπής, την πρώτη έκθεση της ΕΙΟΡΑ σχετικά με την εφαρμογή της IDD και τα θετικά πορίσματα για τον αντίκτυπο στην διανομή ασφαλιστικών υπηρεσιών, τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της οδηγίας της ΕΕ για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην ελληνική αγορά, την αναλογικότητα στην IORP II και γενικότερα τις νομοθετικές εξελίξεις στην ΕΕ που αφορούν τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης αναφέρεται η κα Άλκηστις Χριστοφίλου, Partner στη δικηγορική εταιρεία Rokas, πρόεδρος στην AIDA EUROPE και πρόεδρος στην Επιτροπή των Insurance Awards Filippos Morakis.

Σε ποια πεδία αναμένονται νομοθετικές εξελίξεις για την ασφαλιστική και διαμεσολαβητική αγορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο;

Υπάρχει πληθώρα αναμενόμενων εξελίξεων σε θεσμικό επίπεδο για την (αντ)ασφαλιστική αγορά, συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης.

Solvency II: Καταρχήν οι νομοθετικές εργασίες για την αναθεώρηση της Οδηγίας Solvency II μόλις προχώρησαν κατά ένα σημαντικό βήμα, καθώς η αρμόδια Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (ECON) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 19.7.2023 ενέκρινε την πρόταση του εισηγητή της, επί της αρχικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Σεπτεμβρίου 2021. Θα ακολουθήσει η διαδικασία ψήφισης στο Ευρωκοινοβούλιο, η οποία αναμένεται τον Σεπτέμβριο, και στη συνέχεια θα προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις του Ευρωκοινοβουλίου με το Συμβούλιο στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας του τριλόγου μεταξύ Ευρωκοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής. Ο ορίζοντας της εφαρμογής των αλλαγών δείχνει πάντως από τον Ιούνιο του 2025 και αργότερα.

Τον Ιανουάριο 2022 η ΕΙΟΡΑ δημοσίευσε την πρώτη έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 97/2016 για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (IDD) και τις επιπτώσεις της στη διάρθρωση της αγοράς της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης

- Άλκηστις Χριστοφίλου

Οι κύριοι άξονες αναθεώρησης που έχει προτείνει η Επιτροπή στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση των μακροπρόθεσμων επενδύσεων των (αντ)ασφαλιστικών επιχειρήσεων και στη βιωσιμότητά τους με λήψη υπόψη πράσινων παραγόντων και ιδιαίτερη προτίμηση σε επενδύσεις με οικολογικό και κοινωνικό πρόσημο. Πολλές αλλαγές αφορούν θέματα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και ζητημάτων αμοιβής οργάνων και συνεργατών των (αντ)ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων γίνεται ειδική αναφορά στο κριτήριο της κυβερνοασφάλειας, δηλαδή της προστασίας από κυβερνοεπιθέσεις. Η προτεινόμενη αναθεώρηση της Solvency II είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη, αφού περιλαμβάνει 120 αλλαγές σε πάνω από 70 νέα άρθρα που εισάγει που επιφέρουν τροποποιήσεις, ώστε να συμπεριληφθούν οι ως άνω κορυφαίες προτεραιότητες, αλλά και μερικές άλλες αλλαγές, όπως π.χ. στις ποσοτικές απαιτήσεις, στις εποπτικές αναφορές, στην εποπτεία ασφαλιστικών ομίλων, στην περαιτέρω αναφορά στην αρχή της αναλογικότητας, καθώς και στη διασυννοιακή δραστηριότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, με εγκατάσταση ή ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Στις βασικότερες θεματικές η ECON έλαβε τις εξής θέσεις: αύξηση των ορίων εξαιρέσεων μικρών ασφαλιστικών επιχειρήσεων από τους κανόνες της Solvency II έναντι των προτεινομένων από την Επιτροπή, με βάση την αρχή της αναλογικότητας έτσι ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή της εξαιρέσης επιχειρήσεων με χαμηλό προφίλ κινδύνου. Εισάγονται χαλαρότεροι κανόνες για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες εγγυήσεις (long-term guarantees). Και να μην απαιτείται με την πρόταση αναθεώρησης της Επιτροπής αυστηρότερος σχεδιασμός ρευστότητας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αλλά η ECON προτείνει να συνδεθεί με τις γενικές απαιτήσεις διαχείρισης κινδύνου και όχι με τη μακροοικονομική εποπτεία γιατί, αντίθετα από ό,τι ισχύει στα πιστωτικά ιδρύματα, τα προβλήματα ρευστότητας

ασφαλιστικών επιχειρήσεων σπάνια συνιστούν συστηματικό κίνδυνο. Όσον αφορά το καυτό θέμα των κινδύνων βιωσιμότητας, η ECON θεωρεί ότι ήδη αντιμετωπίζονται λεπτομερώς στο υφιστάμενο πλαίσιο και ότι η ΕΙΟΡΑ έχει ήδη τις απαραίτητες εξουσιοδοτήσεις για να προχωρήσει σε αντίστοιχες τεχνικές προτάσεις, χωρίς εισαγωγή νέων ρυθμίσεων.

Η ECON επίσης ενέκρινε την πρόταση Οδηγίας της Επιτροπής για την ανάκαμψη και εξυγίανση ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων (Insurance Recovery and Resolution Directive - IRRD), η οποία υφίσταται γενικότερα την κριτική ότι ακολουθεί κατά πόδας την αντίστοιχη Οδηγία για τις τράπεζες (Οδηγία 2014/59/ΕΕ για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων που έχει μεταφερθεί στο ελληνικό δίκαιο με το νόμο 4335/2015).

IDD: Τον Ιανουάριο 2022 η ΕΙΟΡΑ δημοσίευσε την πρώτη έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 97/2016 για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (IDD) και τις επιπτώσεις της στη διάρθρωση της αγοράς της ασφαλιστικής διαμεσολήψης, τις αλλαγές στα πρότυπα διασυννοιακής δραστηριότητας, τη βελτίωση των μεθόδων πώλησης και των συμβουλών, της αναλογικότητας και του κατά πόσον οι αρμόδιες αρχές είναι επαρκώς εξουσιοδοτημένες και διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Τα κύρια πορίσματα της ΕΙΟΡΑ είναι, ότι η IDD είχε γενικά θετικό αντίκτυπο στον τρόπο διανομής της ασφάλισης στους καταναλωτές, αλλά χρειάζονται βελτιώσεις στη διαδικασία εντοπισμού των ασφαλιστικών απαιτήσεων και αναγκών του πελάτη και ιδίως σε σχέση με τις ασφαλίσσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις, όπως επίσης και σε σχέση με τις καλύψεις για την προστασία των ενυπόθηκων δανείων και της καταναλωτικής πίστης.

Η ΕΙΟΡΑ διαπιστώνει ακόμη, ότι δεν διαθέτουν όλες οι εθνικές εποπτικές Αρχές τις αναγκαίες εξουσίες για την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας των δραστηριοτήτων διανομής ασφαλιστικών προϊόντων.

Ειδικότερα, ορισμένες εποπτικές Αρχές δε διαθέτουν «ενδιάμεσες εξουσίες» παρέμβασης που να τοποθετούνται μεταξύ της απλής λήψης διορθωτικών μέτρων και της πιο δραστήριας, απαγόρευσης διάθεσης ασφαλιστικών προϊόντων. Επιπλέον, κατ'αποτέλεσμα δέχεται και ότι η IDD, στον σχεδιασμό της, δεν έλαβε υπόψη επαρκώς την ψηφιακή διανομή προϊόντων, πράγμα που δημιουργεί προβλήματα κατά την εφαρμογή των διαδικασιών προσυμβατικής ενημέρωσης και γνωστοποιήσεων που απαιτεί η ίδια η IDD και εθνικές νομοθεσίες που μεταφέρουν τις διατάξεις της. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται μια γενικότερη κινητικότητα στην ΕΕ για την παρακολούθηση, από τις εποπτικές αρχές, της τήρησης των διατάξεων για την καταγραφή των ασφαλιστικών απαιτήσεων και αναγκών του πελάτη στο πλαίσιο και του σχεδιασμού και παρακολούθησης των ασφαλιστικών προϊόντων (Κανονισμός 2017/2358 ΡΟΓ). Προκύπτει, ακόμη, ότι κάποιες εθνικές εποπτικές αρχές, αν και θα επιθυμούσαν να προχωρήσουν σε «αγορές-μυστήριο» (mystery shopping), δεν έχουν όλες την εξουσία να προβαίνουν σε τέτοιες δραστηριότητες. Πάντως, το κενό αυτό μπορεί να καλυφθεί από την ΕΙΟΡΑ που, σύμφωνα με τον ιδρυτικό Κανονισμό της, διαθέτει, μεταξύ άλλων, αρμοδιότητα να συντονίζει τις δραστηριότητες mystery shopping των αρμόδιων εθνικών εποπτικών Αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΙΟΡΑ οργάνωσε πρόσφατα διαγωνιστική διαδικασία για την παροχή υπηρεσιών mystery shopping εντός του ΕΟΧ.

Η νομοθετική επεξεργασία της ίδιας της Οδηγίας IDD δεν έχει σημειώσει ακόμη ιδιαίτερη πρόοδο. Η ασφαλιστική αγορά θα επηρεαστεί και από άλλες νομοθετικές μεταβολές, όπως τις τροποποιήσεις στο δίκαιο της προστασίας του καταναλωτή που θα επιφέρουν οι μελλοντικές και ευρισκόμενες προς ώρας σε σχέδιο οδηγίες για την εξ αποστάσεως εμπόριο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που αποτελεί εξέλιξη του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, και για την ευθύνη για τα ελλειμματικά προϊόντα του πραγματικού και του ψηφιακού χώρου, όπως και από ρυθμίσεις

Το Μάιο του 2024 θα διεξαχθεί στην Αθήνα το 10ο Συνέδριο της AIDA Europe

- Άλκηστις Χριστοφίλου

της ψηφιακής δραστηριότητας, που μπορεί να ενδιαφέρουν την ασφαλιστική δραστηριότητα. Η Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές (Digital Markets Act - Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 της 14ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 - Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) τέθηκε σε εφαρμογή από 02.05.2023, και ασχολείται με τη ρύθμιση της δραστηριότητας των τεχνολογικών γιγάντων του διαδικτύου (π.χ. πλατφόρμες Meta, Google, κλπ.). Επίσης, η Πράξη για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (Digital Services Act - Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών που θα τεθεί σε εφαρμογή από 17.02.2024, έχει αναλάβει την φιλοδοξία αποστολή να προφυλάξει τον ψηφιακό χώρο από τη διασπορά παράνομου περιεχομένου και να

διαφυλάξει τα θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών των πλατφορμών και των μηχανών αναζήτησης. Θέτει όρια στις διαφημιστικές συμπεριφορές και τη χρήση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για στοχευμένη διαφήμιση, όπως είναι το φύλο, η φυλή και η θρησκεία, και απαγορεύει τις λεγόμενες «σκοτεινές συμπεριφορές» (dark patterns) που στοχεύουν στη χειραγώγηση της συμπεριφοράς των χρηστών. Όλα αυτά ενδιαφέρουν άμεσα τον τομέα ασφάλισης. Στο μεταξύ, η ασφαλιστική βιομηχανία θα ασχοληθεί και με την εφαρμογή του Κανονισμού 2022/2554 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (Digital Operational Resilience Act - DORA), όπως και με την παραγωγή νομοθεσίας για την τεχνητή νοημοσύνη.

Ποιες αλλαγές θα φέρει η εφαρμογή της οδηγίας της ΕΕ για την εξ αποστάσεως εμπόριο χρηματοοικονομικών

υπηρεσιών προς τους καταναλωτές; Πότε θα εφαρμοστεί στην Ελλάδα;

Στις 11 Μαΐου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση Οδηγίας η οποία θα αντικαταστήσει την Οδηγία 2002/65/ΕΚ σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπόριο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόταση Οδηγίας στοχεύει κατά κύριο λόγο στην ύπαρξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού, στην παροχή καινοτόμων εξ αποστάσεως χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καθώς και στην εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.

Ουσιαστικά, η νέα Οδηγία διευρύνει τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, ενώ ταυτόχρονα συντελεί στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς. Συγκεκριμένα, επεκτείνεται το περιεχόμενο της προσυμβατικής ενημέρωσης που οφείλει να παρέχει στον καταναλωτή ο πάροχος χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και

Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη και οι εθνικές εποπτικές Αρχές να εφαρμόζουν τις απαιτήσεις της IORP II κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και το προφίλ κινδύνου των TEA

- Άλκηστις Χριστοφίλου

δίδεται ταυτόχρονα ο απαραίτητος χρόνος στον καταναλωτή να κατανοήσει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες πριν την αποδοχή οποιασδήποτε πρότασης προς σύναψη σύμβασης του εν λόγω τομέα (π.χ. περιθώριο μίας ημέρας). Επίσης στόχος είναι να εμποδίζονται πωλησιακές τακτικές που στοχεύουν στον επηρεασμό του καταναλωτή έτσι ώστε να αυξάνονται οι αγορές του (π.χ. συνδεδεμένες αγορές, inertia selling, κλπ.). Ταυτόχρονα, δεν αλλοιώνεται το δικαίωμα υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια της λεγόμενης περιόδου cooling off μετά τη σύναψη της σύμβασης, αλλά αντίθετα γίνεται πιο εύκολη η άσκησή του γιατί απλοποιείται σε μια κίνηση σχεδόν (η λεγόμενη «χρήση ενός κουμπιού»). Επίσης ενισχύεται το δικαίωμα δίκαιης διαδικτυακής μεταχείρισης των καταναλωτών, υποχρεώνοντας τις επιχειρήσεις να τους παρέχουν απλή και διαπροσωπική ενημέρωση πριν κάθε αγορά χρηματοοικονομικής υπηρεσίας. Δηλαδή, μολονότι μπορεί να υπάρχει chatbot για την εξυπηρέτηση του πελάτη, αυτός δικαιούται να ζητήσει επικοινωνία με εκπρόσωπο του παρόχου για την παροχή διευκρινίσεων και βοήθειας. Για παράδειγμα, θα πρέπει να παρουσιάζονται και τα μειονεκτήματα και όχι μόνον τα πλεονεκτήματα ενός προϊόντος, όπως και οι κίνδυνοί του. Οι πάροχοι θα ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν μέσα όπως π.χ. pop-ups και προσομιώσεις ώστε να αποσπούν την προσοχή του καταναλωτή και να γίνεται αντιληπτό το μήνυμα. Οι ρυθμίσεις αυτές, όταν τεθούν σε ισχύ, θα σημαίνουν εν μέρει ανασχεδιασμό και επικαιροποίηση των διαδικασιών διανομής ασφαλιστικών προϊόντων

και θα βελτιώσουν την επικοινωνία με το καταναλωτικό κοινό συμβάλλοντας και στην απλοποίηση και διευκόλυνση της ηλεκτρονικής αγοράς ασφαλιστικών προϊόντων και, εν τέλει, στην αύξησή της. Την 6.6.2023 επιτεύχθηκε προσωρινή συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το περιεχόμενο της πρότασης οδηγίας. Θα ακολουθήσει η διαδικασία του «τριλόγου» μεταξύ των νομοθετικών σωμάτων της ΕΕ (Επιτροπή, Συμβούλιο, Κοινοβούλιο) για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου της οδηγίας. Υπάρχει επίσης ήδη από το 1985 η Οδηγία (1985/374) για την ευθύνη από τα ανασφαλή ελαττωματικά προϊόντα, που έχει υποστεί αλλαγές παλαιότερα, και τώρα αναθεωρείται ώστε να καλύπτει την ευθύνη από όλα τα προϊόντα είτε έχουν έξυπνη τεχνολογία είτε είναι ψηφιακά ή ανακαινισμένα, ή ακόμα και φαρμακευτικά. Θα δίνεται δηλαδή δυνατότητα αποζημίωσης για ζημιές όταν προϊόντα όπως τα ρομπότ, τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη ή τα συστήματα έξυπνης κατοικίας γίνονται μη ασφαλή λόγω επικαιροποιήσεων του λογισμικού τους, λόγω ψηφιακών υπηρεσιών ή υπηρεσιών τεχνητής νοημοσύνης που απαιτούνται για τη λειτουργία του προϊόντος ή όταν ο κατασκευαστής δεν καταφέρνει να διευθετήσει τα τρωτά σημεία τους που αφορούν την κυβερνοασφάλεια.

Ποια είναι η άποψή σας σχετικά με το θέμα της αναλογικότητας στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας για τα Ιδρύματα Συνταξιοδοτικών παροχών (IORP II);

Η αρχή της αναλογικότητας υπάρχει στο Σύνταγμά μας, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και σε κάθε περίπτωση υπήρχε πολύ πριν την πρώτη Οδηγία για τα Ιδρύματα Συνταξιοδοτικών Παροχών (IORP I). Η επισήμανση της ανάγκης λήψης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας έχει περισσότερο χαρακτήρα επισήμανσης και πάντως είναι χρήσιμη για τις εποπτικές Αρχές ώστε να μπορούν, σε εκτέλεση της αρχής αυτής, να περιορίσουν τις εποπτικές απαιτήσεις σε σχέση με το μέγεθος του φορέα IORP. Είναι δηλαδή σημαντικό τα κράτη μέλη και οι εθνικές εποπτικές Αρχές να εφαρμόζουν τις απαιτήσεις της IORP II κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και το προφίλ κινδύνου των TEA. Συζητείται ακόμη σε ενωσιακό επίπεδο, το ζήτημα ότι το όριο εξαιρέσεων των «μικρών» TEA θα πρέπει να εμφανίζει κάποια αναλογία με το όριο εξαιρέσεων των «μικρών» ασφαλιστικών επιχειρήσεων σύμφωνα με την αναθεώρηση της Solvency II, που επίσης είναι υπό ενωσιακή νομοθετική επεξεργασία.

Στο εξωτερικό επιβάλλονται μεγάλα πρόστιμα και κυρώσεις σε εταιρείες που αποτυγχάνουν να προστατεύσουν τα προσωπικά δεδομένα των πελατών τους. (Πρόσφατα δημοσιοποιήθηκε η απόφαση της εποπτικής αρχής της Αυστραλίας για πρόσθετα κεφάλαια ύψους 157 εκατ. δολ. στη μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία υγείας στην χώρα, τη Medibank, για διαρροή στο darkweb δεδομένων 9,7 εκατ. πελατών).

Έχουμε στην Ελλάδα περιπτώσεις που έχουν επιβληθεί μεγάλα πρόστιμα;

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί ζήτημα καίριας νομικής σημασίας, καθώς οι Αρχές για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, πολύ συχνά επιβάλλουν υπέρογκα πρόστιμα σε συντησόμενες επιχειρήσεις, αλλά και σε «τιτάνες» της παγκόσμιας οικονομίας για παραβίαση του δικαιώματος της προσωπικότητας των υποκειμένων, όπως το παράδειγμα το οποίο αναφέρατε, καθώς και άλλα παραδείγματα, όπως αυτό της Google κατά της οποίας επιβλήθηκε πρόστιμο 150 εκατομμυρίων ευρώ από τη Γαλλική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (CNIL) για μη συμμόρφωση με τους κανόνες του Γαλλικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και της Amazon, στην οποία επιβλήθηκε πρόστιμο 746 εκατ. ευρώ από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Λουξεμβούργου (CNPD) για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με τελικό σκοπό τη στοχευμένη διαφήμιση.

Στην Ελλάδα, το θέμα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απασχολούσε από πολλά χρόνια ως νομικό και κοινωνικό ζήτημα υψηλού συνταγματικού ενδιαφέροντος, ρυθμίστηκε δε συνοδικά, με ειδικές, λεπτομερείς διατάξεις, το πρώτο, με την εισαγωγή του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΕ) 2016/679, (GDPR), και με τον Νόμο 4624/2019 που συμπλήρωσε με διατάξεις εθνικού δικαίου τις ρυθμίσεις του Κανονισμού. Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) έχει επιβάλει κατά καιρούς ιδιαίτερως αυξημένα πρόστιμα για παραβίαση ή μη νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Χαρακτηριστικό και πρόσφατο παράδειγμα είναι η επιβολή προστίμου 9,25 εκατ. ευρώ σε μεγάλο πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (Cosmote) για διαρροή προσωπικών δεδομένων κλήσεων συνδρομητών (Απόφαση 04/2022). Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επιβολή προστίμου 210.000 ευρώ (Απόφαση 25/2023) σε γνωστό ελληνικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (Τράπεζα Πειραιώς) για παράνομη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πελατών του, όπως και κατά πλατφόρμας αναγνώρισης προσώπου (Clearview AI Inc), (απόφαση 35_2022) που εδρεύει στις ΗΠΑ (πρόστιμο 20 εκατ. ευρώ), ενώ υψηλά πρόστιμα έχουν επιβληθεί και σε άλλες επιχειρήσεις κατά διαστήματα με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή προστασία των υποκειμένων και του δικαιώματός τους στην ιδιωτική ζωή. Μάλιστα στην τελευταία από τις ανωτέρω περιπτώσεις, η ΑΠΔΠΧ έκρινε ότι είναι αρμόδια για την επιβολή του προστίμου μολονότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει εγκατάσταση στην ΕΕ,

εφόσον αυτός εμπήκει στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ βάσει του κριτηρίου στόχευσης που θέτει η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 ΓΚΠΔ, επεξεργάζεται δηλαδή δεδομένα υποκειμένων που βρίσκονται εντός της ΕΕ.

Ποιος είναι ο ρόλος της AIDA και με ποια ιδιότητα συμμετέχετε στην εν λόγω διεθνή ένωση;

Η AIDA είναι η Διεθνής Ένωση Ασφαλιστικού Δικαίου, μια διεθνής επιστημονική ένωση που ιδρύθηκε το 1961 στη Ρώμη και σήμερα περιλαμβάνει 48 εθνικές επιστημονικές ενώσεις ασφαλιστικού δικαίου με 10.000 περίπου ειδικούς νομικούς επιστήμονες – δικηγόρους, ακαδημαϊκούς, επόπτες και εσωτερικούς νομικούς συμβούλους στην ασφαλιστική βιομηχανία – αλλά περιορισμένα και ειδικούς στα οικονομικά της ασφάλισης, στη διαχείριση κινδύνων και στην αναλογιστική. Καλλιεργεί το κανονιστικό πλαίσιο της ασφαλιστικής επιχείρησης και τη λειτουργία της ασφαλιστικής υπηρεσίας όπως και τη βελτίωση των ασφαλιστηρίων και τη διαμόρφωση των ασφαλιστικών όρων με διεθνή διάλογο και σύγκριση των ρυθμίσεων και της εφαρμογής από κράτος σε κράτος και αντλούνται πολύτιμες εμπειρίες. Η Ελληνική Ένωση της Ασφαλιστικής Επιστήμης, μέλος της AIDA, ιδρύθηκε αμέσως μετά την ίδρυση της AIDA. Πέραν των εθνικών ενώσεων, υπάρχει και ομάδα εθνικών ενώσεων μεταξύ των οποίων η ομάδα εθνικών ενώσεων των κρατών Λατινικής Αμερικής και η ομάδα εθνικών ενώσεων ευρωπαϊκών κρατών (AIDA Europe).

Έχω την τιμή να προεδρεύω, στην AIDA EUROPE, το πανευρωπαϊκό τμήμα της AIDA, που είναι χωριστός φορέας, μαζί με τον εκπρόσωπο της British Insurance Law Association (BILA), Tim Hardy, και θα ήθελα να σας ανακοινώσω, ότι τον Μάιο του 2024 θα διεξαχθεί στην Αθήνα το 10ο Συνέδριό μας, με πρόγραμμα που θα ανακοινωθεί το φθινόπωρο.

Ποια είναι η άποψή σας σχετικά με το θεσμό των Insurance Awards Filippos Morakis;

Η περσινή ενασχόλησή μου με το θεσμό των Insurance Awards Filippos Morakis με βοήθησε να διαπιστώσω, ότι ο θεσμός αυτός λειτουργεί ως εφαλτήριο για πολλές εταιρείες ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, ώστε να αντιμετωπίσουν πιο οργανωμένα τις απαιτήσεις της εσωτερικής τους διακυβέρνησης και των στόχων που θέτουν για την επιχειρησιακή ανάπτυξή τους. Το ερωτηματολόγιο που απαντούν οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν περιλαμβάνει καίρια ερωτήματα για το business concept, τους στόχους, τα εργαλεία και τα μετρήσιμα αποτελέσματα που έχουν στους επιχειρησιακούς τομείς τους. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις επίσης εξ αποτελέσματος ανταποκρίνονται και στις απαιτήσεις ESG που οι (αν)ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι υπόχρεες εκ του νόμου, διασπείρουν αναγκαστικά και στους προμηθευτές και συνεργάτες τους. am